

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

55. ÉVFOLYAM

1989. ÁPRILIS

2. SZÁM

Joób Olivér:

HIT ÉS LÁTÁS

Jézus így szólt Tamáshoz: „Mivel láttál engem, hittél. Boldogok, akik nem láttak és hisznek” (János 20:29.)

Ezeket a szavakat a feltámadott Jézus a Tamással való találkozásakor mondja, mintegy levont tanulságképpen. Kétszer is egymás mellett áll benne a látás és a hit. Ezzel Tamás korábbi kijelentésére utal, mellyel tanítványtársai húsvéti örömhírét fogadta, s a lényege ez: Hiszem, ha látom!

E magatartása alapján vált Tamás a kételkedés és hitetlenség megszemélyesítőjévé, s mint ilyen, sokak számára rokonszenvesse. A kételkedő Tamásban valóban sokan magunkra ismerhetünk, de története a mi hitrejutásunkért íratott meg Jézus zárószava szerint.

Jézus elfogatása és keresztfeszítése többszöri előjelzése ellenére súlyos válságot okozott a tanítványok életében. Az történt, amit Jézus szintén előre jelzett: „Megverem a pásztor és elszélednek a nyáj juhái” (Mt 26:31). A feltámadott Jézusnak újra kell gyűjtenie őket és meggyógyítani hitük sebeit. Ebben a pásztori szeretetben külön részesül Tamás, mint egy nehéz eset.

Válóban az volt. Mint finom műszer érzekelte a várható veszélyt, vagy a bizonytalanságot. Jézus halála számára mind a kettőt jelentette és zavart, csalódást okozott neki. Tamás így válik a hitükben sérült, csalódott keresztyének előképévé. Ahogy Tamásnak, úgy minden szárnyaszegett tanítványnak el kell jutnia nagypéntek sötétségéből húsvét világosságára. Az árvaság, a félelem és fájdalom állapotából az élő és győztes Krisztussal való közösségre.

Tanítványtársai örömmel újságolták Tamásnak: „Láttuk az Urat”. Ezt

a hírt Tamás szomorúságába süllyedve, kételkedve és bizonyos fölényvel fogadja: „Ha nem látom a kezén a szegek helyét és nem érintem meg ujjammal a szegek helyét és nem teszem a kezemet az oldalára, nem hiszem.”

Ez a magatartás rokonszenvesnek tűnhet, de ami bizonyos területeken elengedhetetlen, az ebben az esetben téves módszer.

Leiki görcs, hitbeli sérülés ugyanis a bizalom, a hit által oldódik, gyógyul és nem kézzelfogható bizonyítékok által.

A hit lényege a bizalom, amit Istennek küldöttéi és üzenete komolyanvételével előlegezünk. A hit válasz, mellyel Isten felénk nyújtott mentő kezét megragadjuk, szavának engedelmeskedünk.

Hitünk nem nélküli a tényeket. A feltámadott Jézusról szemtanúk tesznek bizonyosságot. Hitünk azonban több, mint a tények tudomásulvétele, ismeretek elsajátítása; nem csupán az érzékelés és értelem körébe tartozik, hanem egész emberségünket magába foglalja, amit a Biblia szívnek nevez. A szív valaki iránt csak bizalommal nyílik meg. A bizalmat Isten szava iránt tapasztalat követi, mely tovább növeli hitünket.

Tamás esetében a látásra és tapintásra és sok ember esetében az értelemre, a természettudományos gondolkodásra való hivatkozás a hittől szemben tévedésen alapul, vagy kibúvó az Isten hívásának való engedés alól.

Tamás történetének döntő fordulata azzal következik be, hogy hitetlenkedő

kijelentése ellenére keresi a tanítványi közösséget, együtt van a többiekkel, amikor a következő vasárnap újból megjelenik közöttük Jézus. Így adódott alkalmá a feltámadott Jézussal való találkozásra, melyet a képen látható szobor-részlet (Ernst Barlach, Visszontlátás: Krisztus és Tamás) ábrázol.

Jézus ismerte és komolyan vette Tamás kételkedését. Láta hitének sebet és meggyógyította. Nem tudjuk, hogy Tamás élt-e Jézus ajánlatával és megtapintotta-e Jézus kezét, oldalát, de hogy nem az gyógyította meg, az biztos. Tamás ugyanis nem Jézus feltámadásának tényét állapítja meg a látottak és az esetleges tapintás által, hanem szívét nyitja meg Jézus előtt, melyből a legszebb vallomás fakad fel: „*En Uram és én Istenem!*” Jézus szeretetének és hűségének fénye beáradt Tamás szívébe s kiűzte a kételyt, gőgöt, árvaságot.

Ez a megvilágosítás, hitre ébresztés Isten munkája bennünk, ő mondja ki ma is: Legyen világosság! Ebben a munkájában a tanítványi közösséget, azoknak bizonyágtételét, a tamások közösség-keresését használja fel. Jézus zárószava arról biztosít minket, hogy a hitrejutás terén nem vagyunk hátrányban a kortársaival szemben, hiszen a benne való hitre mindig is csak a szívünkig hatoló ige által juthatunk.

Tamás legyen példánk abban, hogy csalódásainkba, szomorúságainkba ne süllyedjünk bele, kételyeinkkel, kérdéseinkkel ne maradjunk egyedül, hanem induljunk el a hívást hallva, a fény felé pislogó mécses és megrepedt nád hitünkkel. Jézussal találkozhatunk az igeolvasás és imádkozás belső szobájában is, de a tanítványi közösségnek különös jelentősége van, ahogy Jézus ígérete mutatja: „Ahol ketten, vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18:20). Ott találkozhatunk Jézussal és juthatunk hitre és elmondhatjuk Ady szavaival:

„És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjúságom.
De őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.”

(Basel-Zürich gyülekezeti értesítőjéből)

KÖNYVSZEMLE

Veöreös Imre: A középpont felől. Budapest, 1988. Kiadó a Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztálya. Ára \$5 és megrendelhető az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia címén: Hungarian Conference—ELCA, 9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102. Csekk is az angol névre állítandó ki.

Ilyen széles rádiuszú könyv, mely irodalmat, művészetet, filozófiát, lélektant, s bibliai teológiát átölel és aktuális sőt egységes szempont alá összevon, már jóideje nem került ki evangélikus lelkész tollából. Elég volna az érdeklődés felkeltésére csupán az érintettek nevét felsorolni: Arany Jánostól Radnótiig, Tolsztojtól Tagoreig, Eliottól Ingmar Bergmanig, Podmaniczky Páltól Hankiss Elemérig, és így tovább. A csaknem 400 oldalas könyv aktuális megvilágításban, magvas fogalmazásban mutatja be a magyar és a nemzetközi irodalom és művészet nagyjait, felkutatja a kevésbé ismert, de megismerésre méltó, elfeledett közéleti személyeket és dokumentumokat az egyház berkeiből, ahogyan Nemeskürty teszi ezt nemzeti történelmünkben.

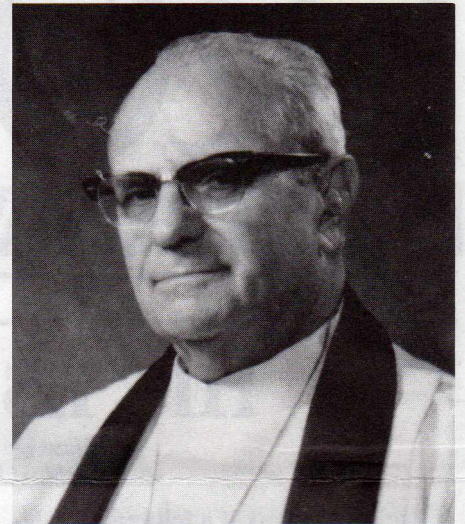
Maga a könyv négy fejezetre oszlik: Arcképvázlatok — Filmek, kiállítások, könyvek — Egyházi ünnepek üzenetei — Teológia, antropológia, esszék.

A teológiai látás uralkodik benne, de nem

Befejeződött egy vándortársunk földi útja. Megfáradt szolgáját az Egyház Ura hazahívta.

Szathmáry Gyula 1908. május 14-én született az Abaúj megyei Szikszón. 5 éves korában került szüleivel Amerikába. Teológiai tanulmányait Bloomfielden (NJ) végezte. Négy évig egy magyar ref. gyülekezetben szolgált, majd 1935-ben országos ev. egyházunk (ULCA) szentelte lelkésszé. Szolgálati helyei ezután magyar ev. gyülekezetek voltak: New York, Perth Amboy, végül New Brunswick, ahol 1954-ig maradt. Közben egy évtizedig az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia elnöki tisztét viselte. Majd nyugalomba vonulásáig, 1976-ig, két angolnyelvű gyülekezet lelképásztora volt: Mohnton és Denver, Pennsylvania államban. A háború alatt fordítói munkát végzett az FBI számára. 1956—57-ben az Ev. Világszövetség megbízásából a magyar menekültek letelepedésében segédkezett Camp Kilmerben és Bécsben.

Szabari Ilonával 1933-ban kötött házasságából született leányuk, Helen, akinek férje szintén lelkész: Lawrence

Tropp. Két unoka és két dédunoka egészsíti ki a családot. Egy éve költöztek Lititzbe (PA), ahol egyre súlyosbodó hosszú betegség után hunyt el 1989. március 29-én, földi élete 81. évében. A temetési istentiszteleten, melyet ápr. 1-én tartottak a közeli Emanuel egyház templomában (Brickerville), a Lower Susquehanna egyházkerület püspöke, G. Edmiston, valamint S. Shipman helyi lelkész szolgált. Az ige hirdetést D. Kovach végezte 2Tim 4:6-8 alapján. Földi maradványait a St. John ev. temetőben helyezték nyugalomra.

Fogadja őt kegyelmes ítélet után üdvösségre a hűséges Isten. Hangozzék el felette is egykor a drága ige, amellyel ő is sok elhunyt testvért bocsátott el: „Jól van, jó és hű szolgám... menj be a te Uradnak örömebe!” (Mt 25:21.)

EGYESÜLT ÁLLAMOK

• Az Evangelical Lutheran Church in America egyház missziós osztályán megállapították annak fontosságát, hogy az evangéliumot tervszerű eréllyel kell hirdetni a muzulmánok — főleg a városlakók — között.

• Az evangélikus—ortodox teológiai párbeszéd immár ötéve tartó jelenlegi sorozata ez év végével fejeződik be. A közösbizottság a még fennálló jelentős különbségek és az évszázados különjárás ellenére is biztatónak tartotta, hogy evangélikusok és ortodoxok (görögkeletiek) a megváltásra nézve hasonló fogalmakat használnak. A dialógus-sorozatról rövidesen jelentést adnak közre.

• Az Evangélikus Világségély szervezet, mely az amerikai ev. egyházak nevében végzi ínségnyhító munkáját, 1989. évi költségvetését 39 millió dollárban állapította meg.

Böjtös Sándor, ev. lelkész

Győr

FÁY ISTVÁN

KÖZEL A MEGVALÓSULÁSHOZ

(A budapesti Evangélikus Gimnázium megnyitására)

Az 1947 utáni évek Magyarországon az egyházak életében is gyászos időszakot jelentettek. A Rákosi-rendszer hamis vádak, primitív kirakatpercek segítségével börtönbe vetette történelmi egyházaink főpásztorait, **Mindszenty József** bíborost és **Ordass Lajos** evangélikus püspököt; **Ravasz László** református püspököt pedig lemondásra kényszerítette. A vezetőiktől megfosztott és megfélemlített egyházak lemorzsolása azután könnyű feladat volt az állam számára. Felszámolták a szerzetes és apáca rendeket, valamint a diakonissza intézményeket.

Nem feledkeztek meg a patinás, magas színvonalú felekezeti iskolák birtokbavételéről sem. Igyekeztek elhithetni a keresztyén magyarsággal, hogy az egyházak vezetői „önként” adták át évszázados intézeteiket az államnak. A látszat kedvéért meghagytak 1-2 iskolát a katolikus és református egyházak kezében, az evangélikusok 10 középiskoláját azonban mind államosították, illetve megszüntették.

Már akkor felvetődött a kérdés: miért? Legfájdalmasabb a budapesti **Evangélikus Főgimnázium**, a FASOR elrablása volt. Nemcsak az egyháznak, hanem az egész ország szellemi életének. Mert ez az intézet hosszú működése folyamán hazánk politikai, társadalmi, tudományos és művészvilágának arányszámát messze meghaladó elitjét nevelte fel. Olvasóim tájékoztatására felsorolok közülük néhányat betűrendben, hogy állításom igazolást nyerjen: **Bókay János, Böhm Károly, Doráti Antal, Fényes Adolf, Glatz Oszkár, Grünwald Béla, Lukács György, Neumann János, ifj. Peskó Zoltán, Podmaniczky Friegyes, Pulszky Ferenc, Stein Aurél, Szabolcsy Bence, Tátrai Vilmos, Wigner Jenő.**

Ennyi kimagasló egyéniség felnevelésére egészen magas tudású és a pedagógiát szent, keresztyén és magyar kötelességnek tekintő tanári kar volt csak képes. Ugyancsak nekik köszönhető, hogy egyetlen más intézet sem nyerte meg annyiszor az országos tanulmányi versenyt, mint a FASOR. Sokan kérdezték ennek a titkát, pedig egészen egyszerű az. A gimnázium minden tanára családtagnak tekintette egymást. Testvéri viszony volt ez, mely ösztönzést, szükség esetén tanítást és erkölcsi támogatást jelentett. Mindezen felül pedig nemes versengést tudományos munkásságuk terén. Ilyen szellem vezette őket tanítványaik felnevelésében. Nagyon sokat adtak, de sokat is követeltek. A szü-

lők társadalmi, vagy anyagi helyzete semmit nem jelentett, kizárólag a növendékek rátermettsége volt a mérvadó. Aki nem felelt meg, könyörtelenül átesett a rostán.

Az evangélikus egyház kezdettől fogva iskolafenntartó, mert vezetői meglátták, hogy egy nemzet csak művelt középosztályára bízhatja jövőjét. Szándékuk a XVI. század végétől bukdácsolt a történelmi viharok és az ellenreformáció viszontagságai között. **Folyamatos evangélikus iskolai oktatásról II. József „Türeلمي rendeletétől” kezdve lehet csak beszélni.** A budapesti iskola főgimnáziumi minőségben 1867-től érettségiztetett. A Deák térről 1904-ben költözött a városligeti fasorba, (innen a neve) a Vilma Királynő út 17-21 számot viselő gyönyörű, új épületébe, ahol 1952-ben történt elkolozásáig működött. Fénykora az 1904-ben kezdődő négy évtized. Igen nagy előnyt jelentett, hogy az intézet mecénásai, azonkívül különböző alapítványok biztosították a teljes anyagi és ezáltal a szellemi függetlenséget. Innen indult ki az a nemesen toleráns szellem, mely párosulva a tanári kar és a tanuló ifjúság igaz magyarságával, önállóan gondolkozó fiatal intellektueleket bocsátott az életbe tizennyolc éves korukban.

Az eredmény nem csodálható olyan tantestület irányításával, melynek **működése folyamán 18 tanára volt a Magyar Tudományos Akadémia tagja.** Érdekes módon azonban — az én időmben — egyikük sem pályázott egyetemi katedrara (**Kerecsényi Dezső kivételével**), mert az alap lerakását tartotta lényegesnek. Példádo alázatuk és keresztyén hitük nyugodtan nevezhető a hivatástudat csúcsának.

Nyolc éven át voltam a Fasor növendéke és hetedikes koromban egy kirándulás alkalmával megkérdeztem **Renner Jánost, a világhírű geofizikust**, miért nem vállalt egyetemi katedrát, holott erre már többször kérték. Válaszát soha nem felejttem el: **„Fiam, ha valaki házat épít, annak a szilárd alapját kell lerakni először és a falakat ráépítenünk. Az egyetem csak a tetőt jelenti, mely ezek nélkül összerogyna”.** Ez volt a „fasori szellem” leghibátlannabb megfogalmazása.

Akik ezt a magatartást ismerték diák korukból, mind a mai napig nem értik, miért kellett megszüntetni egy ilyen iskola működését. Ma még hozzávetőlegesen 1300-1500 öregdiák van életben és több, volt iskolatársamat kérdeztem meg erre vonatkozóan. Mindegyiknek más a véle-

ménye. Én azt hiszem, hogy a legkézenfekvőbb, — melyre talán senki nem gondolt — hogy **Lukács György**, a legnevezebb marxista ideológus és a legműveltebb kommunista, nyolc éven át volt a Fasor növendéke. Ha valaki, úgy ő jól tudta, milyen veszélyt és akadályt jelent a nagytudású, hitvalló keresztyén értelmiség ellenállása hazánk hagyományos szellemi életének a felszámolásában. Szentül hiszem, hogy ez volt a legnyomósabb ok, vagy legalábbis az okok egyike.

Néhány évvel ezelőtt végül lelkes pedagógusok és öregdiákok — akik nem adták fel az iskola újra-megnyitásának a reményét — rájöttek, hogy ennek semmiféle jogi akadálya nincs. Azóta az intézet egykori latin-történelem szakos tanára — aki az államosítás idején még nem volt harminc éves —, **dr. Gyapay Gábor** éjt nappá téve dolgozik az újjáépítésen. Az öregdiákok pedig mind odahaza, mind a szabad világban teljes erejükkel támogatják munkájában és ezt teszi az egyház is **Nagy Gyula** és **Harmati Béla** püspökkel az élen.

Az **Országos Pedagógiai Intézet** által 36 éven át használt és alaposan megviselt épületet úgy-ahogy rendbehozták. Megszervezték az induláshoz szükséges 22 tanárból álló tantestületet akik közül heten nyugállományból tértek vissza, hogy átadják a régi metódust, a szellemet ifjabb kartársaiknak és a tanítványoknak. Az első évben 250 diákkal indul az iskola, de a jelentkezők száma több százat tesz ki.

Természetesen az „eltűnt”, Európa-hírű ásványgyűjteményt lehetetlenség pótolni, de a gazdag fizikai és természetrajz-szertárnak a pótlása folyamatosan van. A számítástechnikai laboratórium felállítása is a legjobb úton halad.

Nagyon örvendetes szándék, hogy az államtól lehetőleg semmiféle anyagi támogatást nem fogadnak el, mert ez szellemi szabadságukat befolyásolná. Elvük, hogy az iskolafenntartás kizárólag az egyház és a hívek feladata, amihez természetesen a világban szétszórta öregdiákok is hozzájárulnak segítségükkel, a Svájcban élő **dr. Bogsch Árpád** vezetésével működő szervezetükön keresztül.

Harminchét éven át nem volt fasori gimnázium, csak emléke és szelleme élt, mely reményt ad, hogy a szeptemberi megnyitás után a régi, magas mércével és hagyományok ápolásával újrakezdődik a zökkenésmentes keresztyén, magyar nevelés az Alma Materben. Bizonyos vagyok abban, hogy a kiváló igazgató, Gyapay Gábor és munkatársai hitét és erőfeszítését siker és Isten áldása fogja kísérni.

Az inkvizíció kora?

Elgondolkoztató hírt tettek közzé a hírügynökségek az év első napján, Bukarestből. A román államfő jelezte: országa nem hajlandó aláírni a bécsi európai biztonsági és együttműködési utóértekezlet záródokumentumát — a vallásszabadságra vonatkozó bekezdés miatt. Újévi beszédeben az államfő kijelentette — olvassuk a napilapokban megjelent hírt —, hogy „Románia nem hajlandó olyan szöveget

aláírni, amely ötszáz évvel ezelőtti állapotba, az inkvizíció korába veti vissza az emberiséget”. Az emberi jogok tiszteletben tartása — úgymond — nem jelenti a „bigott vallásossághoz, az obskurantizmus-hoz és a szolgasághoz való visszatérést”.

Nehéz követni ezt az érvelést. Hiszen amit az európai országok, valamint az észak-amerikai kontinens két nagy országa a XX. század végén egyöntetűen kíván, semmiképpen nem hasonlítható a félélvezreddel előtti hitvizsgálathoz, az egyház megújulását előmozdítani akaró útkeresést, a gondolkodás differenciálódását felszámolni kívánó akkori hatalmi-ideológiai válaszlépéshez: az inkvizícióhoz. Sőt éppen ellenkezőleg, arról van szó, hogy a lelkiismereti, világnézeti és vallásszabadság elvének elfogadásával, annak törvényes garanciákkal alátámasztott bevezetésével az emberiség egyik nagy álma valósuljon meg: a teljes világnézeti szabadság, annak érdekében, hogy az ily módon is felszabaduló energiák tovább gazdagíthassák az emberi közösség fejlődését, épülését.

Elgondolkodtató az is, hogy ez az elszomorító nyilatkozat azon a napon hangzott el, amikor az 1989. évi béke világnap alkalmából a katolikus egyházfő, II. János Pál pápa a nemzeti, az etnikai és a vallási kisebbségek jogainak tiszteletben tartását sürgette újévi üzenetében, és amihez kapcsolódóan a magyar Országgyűlés ugyan csak az év első napján állásfoglalást tett közzé. Örülünk annak, hogy az Országgyűlés állásfoglalása a béke biztosításának nélkülözhetetlen feltételeként nevezi meg az etnikai, nemzeti, vallási kisebbségek jogainak tiszteletben tartását, és hogy leszögezi: „a nemzetközi összefüggések miatt a kérdést egyetlen állam sem minősítheti saját, kizárólagos belügyének”, majd konkrét ajánlásokat tesz a kormány részére az anyanemzet felelősségvállalása jegyében a határainkon kívül élő magyar nemzetiségek helyzetének figyelemmel kísérése, a hátrányos megkülönböztetések nemzetközi összefogással történő megszüntetése érdekében.

Bigottság? Obskurantizmus? Szolgasághoz való visszatérés? Úgy tűnik, ezek Európában ma már nem a vallásossággal, hanem politikai és ideológiai téveszméssel együttjáró kísértések. Erről tesznek bizonyosságot azok a menekültek is, akiket egyebek között a lelkiismereti, világnézeti és vallásszabadságukat, nemzetiségi önazonosságukat felszámolni akaró mai inkvizíció új el szülőföldjükről.

(Reformátusok Lapja) **Komlós Attila**

Nagypénteken történt...

Egy régi emlék jutott ma eszembe
S ahogy rá gondolok,
Könny szökik szemembe...

*Nagypénteken történt,
Egész kicsi voltam
Talán 4-5 éves
És éppen játszottam. —
Apukám meg ott ült
A nagy asztal mellett;
Fekete ruhában
Szomorúnak tetszett...
És valahogy minden
Olyan gyászos, bús volt,
Aki az utcán ment
Sötét ruhát hordott.
Öreg és fiatal,
Férfi, nő egyaránt;
Feltűnt nekem s meg is
Kérdeztem Apukát:*

*„Mond meg nekem kérlek,
Hogy milyen nap van ma?
Mért van olyan nagy csend
S mért megyünk templomba?
Hiszen nincs vasárnap,
Csak egyszerű péntek —
Magyarázd meg nekem
Édesapám — kérlek!”*

*Megmondom kislányom:
Nagy-nagy ünnep van ma.
Mehalt a Jézuska
Azért vagyunk gyászba'
Mehalt miérettünk
Bűnös emberekért
Nagypénteken kereszt-
Fára feszítették!*

*— Több se kellett nekem,
Potyogtak a könnyek...
„Mehalt a Jézuska?!
Hát ez meg hogy lehet?
Most már mi lesz velünk
Hogy élünk nélküle?”
Könnyeim, mint zápor
Hullottak a földre...*

*Apukám vállára
Hajtottam fejemet,
Ő meg simogatott, s
Vigasztalt engemet. —
„Böbikém, no ne sírj,
Nyeld le könnyeidet!
Jézus meghalt, — igaz, s
Azért van — Nagypéntek.
De a halál felett
Diadalt aratott;
Él ma s mindörökké —
Örülj hát
S mosolyogj!”*

ifj. Kapi Béláné, (Marjai Erzsébet)

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

ERŐS VÁR (USPS 178560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) for \$6 per year by the Hungarian Conference—Evangelical Lutheran Church in America, 9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102. Second-class postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send Address changes (Form 3579) to ERŐS VÁR P.O. Box 02148, Cleveland, OH 44102

No. 2 (256) Vol. 55.
APRIL 1989

Az "Evangelical Lutheran Church in America"
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

"ERŐS VÁR"

P.O. BOX 02148

CLEVELAND, OH 44102

Az "ERŐS VÁR" előfizetési díja bel-
földön egy évre 6 dollár, Kanadában és
egyéb külföldön évi 8 US dollár, vagy
10 kanadai dollár.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségére különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a "Zip Code" szám feltüntetésével együtt! Az újságot "zip code" szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is, pl.: St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónákban azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

Egy magyar misszionárius: Ruzsa István

— Pósfay György előadása a Monte-Carlói rádióban —

(A Trans World Rádió magyar adásait norvég ev. missziói szervezetek tartják fenn. Vasárnaponként áhítat, szombaton pedig felváltva külmisziói negyedóra, bibliatanulmány, levelesláda, gyermek és ifjúsági műsor hallható. Az adás ideje közep európai nyári időszámítás szerint 18 óra (1600 UTC) a 31 m-es rövidhullámsávon, 9495 kHz. Az 500 kW energiával sugárzott adások a célterületen jól foghatók, északamerikai hallgatók számára azonban a vétel ebben a napszakban kedvezőtlen. — Ruzsa Istvánról lásd továbbá az Erős Vár 1983. évi 6. számában megjelent cikket.)

Kedves hallgatónk!

Minden hónap első szombati adásában kisugárzott műsoraink keretében igen sokszor ismertettük olyan személyek életrajzát, akik az egyház missziói munkájában álltak és szolgálatukat a szülőhazától távol végezték. Bizonyára sokaknak feltűnt, hogy ezek között csak igen kevés olyan misszionáriusról beszéltünk, aki Magyarországon született, vagy onnan indult el idegen országok felé, hogy az Evangélium boldogító üzenetét elvigye oda, ahol ezt még nem hallották. Ennek — nyilván — sok oda van. Az egyik talán az, hogy a keresztyén misszionáriusok többsége olyan országokból indult tengerentúlra, amelyek hosszú tengerparttal rendelkeznek, azaz, amelyek polgárai közül régtől fogva igen sokan utaztak más okok miatt is távoli vidékekre. Még abban az időben is, amikor Fiume (a mai Rijeka) Magyarország tengeri kikötője volt, az ország magyarnyelvű lakosságának a többsége távol lakott a tengerparttól. Így 150 évvel ezelőtt a messzi világreszekbe való utazás gondolata csak kevesekben támadt fel.

A helyzet azonban gyökeresen megváltozott az 1880-as évek végétől kezdve, amikor a magyarországi gazdasági és társadalmi fejlődés lelassult és sokan úgy döntöttek, hogy hosszabb vagy rövidebb időre tengeren túlra, főleg az Amerikai Egyesült Államokba utaznak és ott próbálnak szerencsét. Eleinte évente csak pár ezer személy vette kezébe a vándorbotot, majd ezek száma tízezrekre emelkedett, végül, a századforduló körül már százazrekre volt tehető a Magyarországról az Újvilágba kivándorlók száma!

Az Amerikába került magyarok főleg a keleti országrészek bányáiban vagy az ottani nagyvárosok ipari üzemeiben kaptak munkát, bár otthon többségük földműveléssel foglalkozott. Így már a századforduló körül az ohioi Cleveland városában több magyar élt, mint sok magyarországi vidéki városban. Mivel ezek legtöbbször

Ruzsa István (1883—1940)

szülőhazában templombajáró, keresztyén oktatásban részesült és imádkozó személy volt, új hazájukban az Isten magyarul szóló Igéje hallgatásának a lehetőségét nélkülözték leginkább. Többször írtak leveleket a magyarországi egyházi vezetőknek, hogy küldjenek számukra lelkipásztorokat, azonban ezeknek a kezdeményezéseknek legtöbbször eredmény nélküli maradt. Különösen szenvedtek pásztoralanságuk miatt a Dunántúlról kivándorolt magyar evangélikusok!

De, ami az embernél lehetetlen, Istennél lehetséges!

Messze Cleveland városától, a Kassától északra fekvő Eperjes városka evangélikus teológiai főiskoláján, a századforduló követő években egy tizenötgyermekes nyír-egyházi tanító egyik fia, Ruzsa István megkezdte tanulmányait. Már teológus korában foglalkozott azzal a gondolattal, hogy elhagyja az országot és olyan helyre utazik, ahol szükség van az Evangélium hirdetésére. Nehéz volt elgondolása fontosságáról a közben özvegyesre jutott édesapját meggyőzni, de miután megígérte neki, hogy csak körülnéz Amerikában, majd visszajön, 1907 júniusában Fiumében, egyik öccsével, aki kísérőként hozzá szegődött, egy New Yorkba induló hajóra szállt.

Az utazás fáradalmait Ruzsa István — testvéröccsével ellentétben — nagyon nehezen viselte el. Teljesen legyengülve érkezett meg New Yorkba és csak két héttel később utazott tovább Clevelandba.

Isten kifürkészhetetlen akaratából a vonaton egy amerikai lelkész mellett kapott helyet, akivel német nyelven tudott társa-

logni. Elmondta, hogy ő is igehirdetői pályára készült. Útitársa, aki szintén Clevelandba utazott, mindjárt meghívta, hogy a legközelebbi vasárnapon hirdesse Isten Igéjét német nyelven az ő templomában, melyet ezután ő angolra fordít. Ezt Ruzsa István elvállalta.

A Magyarországról jött vendégigehirdető szolgálata felől az amerikai lelkész írt egy kis cikket az egyik clevelandi napilapba, amely valamiképpen Tóth Mihály vendéglős kezébe került. Mivel ő vasárnap sem zárhatta be az üzletét, megkérte két barátját, hogy az istentisztelet után hozzák el az ott szolgáló magyar lelkészt az ő vendéglőjébe, ahol szívesen vendégül látja őt.

Mikor Ruzsa István elvégezte Clevelandban németnyelvű szolgálatát, találkozott a számára ismeretlen magyarokkal és elfogadta az általuk tolmácsolt meghívást. A város keleti oldalának a 79. utcájában levő vendéglőben azután Tóth Mihálytól, a sopronmegyei Újmalomsokról Amerikába vándorolt hittestvérétől megtudta, hogy mire kéri meg a clevelandi magyarok: legyen lelkipásztoruk!

Ruzsa István ebben Isten hívását látta. Clevelandban maradt és megkezdte az istentiszteletek tartását. Először egy Bors Gábor nevű, Bakonytamásiról jött magyar lakásán folytak ezek; amikor az kicsi lett, egy bérelt iskolahelyiségben. Még 1907-ben sikerült a magyar görögkatolikus gyülekezettől, amely egy új, nagyobb templomot épített, egy kis fatemplomot evangélikus istentiszteletek céljaira megvásárolni. A szükséges összeget a hívek adományok, vagy kamatmentes kölcsönök felajánlása révén adták össze.

Ruzsa István azonban meg akarta tartani apjának adott ígéretét. Így 1907-8 telén két hónapra visszatért szülőhazájába és beszámolt apjának és testvéreinek arról az eredményes munkáról, amely a clevelandi magyar evangélikusok közt Isten segítségével megindulhatott. Édesapja így nem tiltakozott az Újvilágba való visszautazása ellen. Ruzsa István próbált más lelkészeket is rávenni, hogy vállalkozzanak egy ilyen útra. Próbálkozásait ekkor még nem koronázta siker.

Visszatérve Clevelandba, a helyi gyülekezet erősítése mellett nagyobb missziói utakat tett más városokba, településekre, ahol szintén nagy számban éltek magyarok. El lehet mondani, hogy New York és Chicago között a legnagyobb magyar köz-

pontokban mindenütt tartott istentiszteletet. Ezekből a közösségekből lassan gyülekezetek lettek, amelyek rendszeres lelkipásztori gondozás után vágytak. Így Ruzsa István 1908-ban megint hazautazott, hogy munkatársakat toborozzon. Igaz, közben volt diáktársa, egy Boczkó Gyula nevű lelkész kikergett Amerikába és hamarosan átvette a New Yorktól délre fekvő New Brunswickban megalakult evangélikus egyház gondozását, de egy idő múlva hazatért Magyarországra. Ezután, egy ideig, Ruzsa István egyetlen munkatársa a vele 1908-ban kijött Juliska húga volt. — 1909-ben ismét Magyarországra kellett utaznia, mert hírt kapott édesapja halála felől. Ennek a látogatásnak a végén eljutott Eperjesre is, ahol feleségül vette a még diákkorában megismert Maurer Annát, akivel együtt visszautazott Amerikába. Benne nem csak jó hitvestársra, de munkatársra is talált.

Időhiány miatt Ruzsa István életútját nem tudjuk a továbbiakban olyan részletesen követni, mint ahogy azt szeretnénk. Szólnunk kell azonban munkamódszere felől. Amikor egy helyen megszerveződött a gyülekezet, virágozni kezdett az egyházi élet (vagy, ha csak szolgálatok céljából utazott oda, felismervén, hogy a munka több időt követel), nem maradt ott, vagy nem folytatta a gondozást máshonnan, hanem a teljes munkát átadta valakinek és egy új helyre költözött, hogy ott, vagy annak a környékén újra úttörő munkát végezzen. Így az említett New Brunswick-i gyülekezet megalapítása mellett neki köszönhető a buffalói, detroiti, akroni, Martins Ferry-i, elgini, pittsburghi és New York-i egyházközösségek megalakulása. Még az első háború előtt clevelandi temploma mellett egy Szeretetházát építtetett, amely a keresztyén szeretetszolgálat terén fontos munkát végzett a maga idejében. Testvérei közül többet kihozatott Magyarországról, ezek közül ketten, László és Jenő, lelkipásztorok lettek és lelkesen beálltak a bátyjuk által kezdeményezett munkába. Sajnos, az 50. életévét még el sem ért magyar misszionárius egészségét a nagy felelősséggel végzett nehéz szolgálat alásta. 1929-ben vissza kellett vonulnia minden munkától! Ez nagyon bántotta, bár még beteg is foglalkozott egy időseket egybegyűjtő szeretetotthon megalakításának a gondolatával. De tervét nem hajthatta végre. Élete utolsó éveiben — szélütés következtében — teste részben megbénult, majd 1940 decemberében az Úr hazahívta.

Amikor most Ruzsa István szolgálatára gondolunk, egy magyar misszionáriusért adhatunk hálát az Úrnak!

KEMÉNY BESZÉD

*A nagytiszteletű szokása szerint komoly, külhoni könyvekből is merítő igemagyarázatot tartott arról: miért nincsenek szemmel látható csodák manapság. Alapos, hozzáértő, de meglehetősen terjengős fejtegetéseit tizenheten hallgatták a kék-hűvös templomcsendben, mely körül öles falak örökdedtek — lihegő kutyaként kirekesztve az izzó, poros vasárnapdélelőttöt. Mindennek nyájas, kijáratelőtti kézfogásokban, asztali áldásban és az ámbitusan elköltött ünnepi ebédben kellett volna folytatódnia, ha az adakozás céljára kitétt fekete fatányérban annyi lett volna, amennyi illik ilyenkor, nyár de-
rekán.*

— *Lássuk csak — morfondírozott a számtanban mindig bizonytalankodó nagytiszteletű: tizenheten voltak, az adomány ezzel szemben ezerszázhatvanhat forint. Két ötszáz egymásba hajtogatva, a többi aprópénzben — az utóbbi felel meg az ilyentájt szokásos adakozásnak, a két ötszázast nyilván egyvalaki tette oda, de ki és miért?*

Élénk képzelőerejű ember lévén, először ravasz megleckéztetésre gondolt: netán valaki így akarja megszegyíteni csodamagyarázó prédikációjáért. Ám a fizetése felét kitevő bankjegyekre pillantva azonnal elvetette ezt a magyarázatot: ugyan ki áldozna ennyit egy vidéki pap hitelvi nézeteinek megbélyegzésére? Restelkedve tért ki a hiúság kísértése elől is: hisz mindaz, ami elhangzott, aligha volt elég ilyen felindítatáshoz.

Akárhogy is — töprengett — örülnöm kellene a mai adakozásnak, hiszen megközelíti a karácsonyt — a tető beázik, a vízszivattyú akadozik, a templom színes homlokablakait kicsúszlították — ezer helye van minden fillérnek. Mégsem tudott örülni, tűnődve taposta a parókiakert kiégett fűvét, titkos indítékok, tehetősebb híveinek évfordulóit, keveset látott arcok után kutatva.

Amikor minden cél nélkül benyitott barátságatlan, tengődő cserepes virágokkal zsúfolt irodájába, reá várakozó látogatót talált ott. Ormótlan, kopasz óriás üldögélt a csak díszként

sarokba állított, rozoga szalonszéken, mely a macska alatt is menthetetlenül összeroskadt. A nagytiszteletű iszonyodva pillantott a szék alatt sorakozó kaktuszokra, gyámoltalanul mutogatni kezdett, mintha már nem lenne idő oltalmazó szavakra. Az óriás azonban zavartalanul tovább üldögélt, hatalmas hasát felfoghatatlan módon bepréslve a karcsú karfák közé és mosolygott. Elképesztő mosoly volt ez, valóságos történést, olyan, mint amikor egy falfelületet hirtelen átfestenek. A nagytiszteletű remegő térdeken állt előtte, nem vette észre, hogyan jött be, sosem látta azelőtt és zavarta ez a gulliveri derű. Valahogy az volt az érzése, hogy a kolosszus bármikor a tenyerére emelheti.

— *Szép szentbeszéd volt, annyi bizonyos — szólalt meg végre —, és az ablaküvegek fogvacogva zörögtek, amíg beszélt. — Csak hát hiányzott belőle az, amit én keresek. Az valahogy mindegyikből kimarad. Mert nem sok olyan ember van, mint én, nem szívesen beszélek erről, félek, hogy bolondnak néznek. Amúgy is neveltséges, otromba fráter vagyok, hát még ha elmondom azt, ami nyugtalanít. — Én attól szorongok, amit más sóvárogva kíván, engem az indít ijedt imádságra, amiért mások mohón imádkoznak, én félek, egyre inkább félek attól, aminek örülnöm kellene.*

— *Én rendellenesen, betegesen szerencsés fickó vagyok, nagytiszteletű úr! Igen, és hálás vagyok önnek, amiért nem tört ki harsány hahotában, miután idáig jutottam. Mindenki más kinevetett.*

A lelkész megborzongott, még mindig a rozoga szalonszéket nézte, bólintott, és semmi kedve sem volt nevetni.

— *Több mint négy évtizeden át élttem úgy, ahogyan ilyen külsővel lehet. Különleges méretű ruhák, kezemben maradó kilincsek, felbontott jegyességek, találó csúfnevek, félszegség, könyvek, melyeket csak fújással mertem lapozni. Nem voltam szerencsés, de boldogtalan sem, mosolyogtam magamon, mint amikor az ember felébred saját horkolásától.*

— *Aztán egy tél végén délutánon*

minden megváltozott. Nem én lettem más, a dolgok, a körülmények, minden, ami velem kapcsolatos, olyan lett, mint a túlcukrozott kávé, amit már alig lehet meginni. Február végi szombat délután volt, és én a temető felé sétáltam, olyankor hóolvadás idején kevesen járnak arra. Az ember nézi a mocskos, pusztuló havat, amint gödrökbe, árnyékos sarkokba vonul vissza. Sívárogova várom a tavaszt, de tisztelettel nézem a maradék hó hősieségét, a bepiszkolt foltokból kivillanó, a végpusztulásig valahogy vakítóan tisztán maradó néhány kristály felvilágosítását.

— Amikor hazaérve kiterítettem az újságot, értesültem, hogy egyszeriben igen gazdag ember lettem. Őt szám, melyeket útközben, sietve firkáltam a szelvényre. Ezzel kezdődött. Emlékszem, egy disznókkal zsúfolt, rácsos teherautó állt a járda mellett, melyet valami miatt elleptek a verebek, de ezt csak én vettem észre.

Két édesanya

**Dalolok a napsugárban:
nekem két édesanyám van!
Világraszóló nagy csoda,
mivel egyik sem mostoha.**

**Gondolom azt ismeritek,
tudhat róla mindenitek,
aki fűrösztött és dajkált
rám tapasztván csókkal ajkát.**

**Nappal semmit nem mulasztott,
betegágyamnál virrasztott,
gyémántja voltam s aranya...
Ilyen minden édesanya.**

**De ki lehet az a másik?
Várjatok szempillantásig!
Elmondom, hogy mit cselekszik
pirkadattól öreg estig.**

**Megfűröszt a keresztvízzel,
Szentlelket csókol ránk tűzzel,
harangszóval hív templomba,
üdvösségünkre van gondja.**

**Terítve ott a szent asztal,
bűnbocsánattal vigasztal.
És ha int a végső óra,
reménység búcsúztatója.**

**Íme, lelki édesanyám,
most már ráismertek talán.
Ráismer hálás gyermeke:
Anyaszentegyház a neve.**

Scholz László

— Azóta szüntelen üldöz a szerencse. Nemsokára mindkét nyereségek köztéremmel kocsit nyertem, nyár elején értesítést kaptam Ostendéből, hogy sosem látott anyai nagynéném jelmezkölcsönzőket és sétahajókat hagyott rám. Majd hevenyészett ünnepség keretében színes televíziókészüléket nyújtottak át a BNV-n, mint százszázéves látogatónak. Ám felkutattak és japán csoda-fényképezőgéppel ajándékoztak meg, mint a „Sétálók a Károly-hídon” című nemzetközi fotópályázat győztes képének modelljét.

— De váratlan öröm vett körül az élet apró dolgaiban is. Egy ismeretlen kislány irodalmi versenyt nyert a rólam írt dolgozatával: egy kopasz, esetlen bácsi kutyakekszet ebédel a padon, a park élő sövénye előtt. Első pillanatban menekülni akarok, olyan csúnya és ijesztő, aztán elfog a vágy, hogy odamenjek és megsimogassam, mert olyan nagy és szomorú.

— Azóta nem törnek el a poharak, ha elejtem őket, megvár a vonat, ha késve érkezem az állomásra, és vége az áramszünetnek, ha látogatóként betoppanak valahová.

— Ugye a jó keresztyén önvizsgálatot tart, ha nagyon veri az Isten, és nem kell sokáig kutatnia, hogy undorító, szegyenletes vétkekre bukkanjon, fejet hajtva az Igazságos előtt? — Én kínlódva megkísérletem az ellenkezőjét: erényeket, jószágot, szeretetet kerestem önmagamban, hogy igazoljam szemérmetlen szerencsém, de rémülten kellett rádöbennem, hogy híjával vagyok mindennek. Nem vagyok jó, soha semmi rendkívül igazat, nagyszerűt nem tettem, csak elveszem a jót, a kellemest. Mindez talán valami ijesztő égi tévedés, ami ha kiderül, ezerszer jaj lesz nekem. Elővettem a Bibliát, hasonló esetek után kutatva, de csak az ellenkezőjére találtam példákat: Jób, a feddhetetlen, igaz ember csak nyomorúságot, bajt lát; Jézus átkínlódik harminchárom évet, hogy aztán egy áruló és hamis tanúk segédletével és közfelkiáltással, megfeszíttessék. Olyan, mint én, aki nem tett semmit, és így megdicsőült, nincs a Szentírásban.

— És ilyesmiről nem esik szó a prédikációkban sem. Vigasztalás, terhek szelíd elhordozása, mindhalál

való hűség — mind erről szólnak, rólam nem.

— Egy, egyetlenegy volt, amelyet nekem mondtak, nekem, csakis nekem. Egy pesti templomban hallottam, torony nélküli volt, olyan, mint valami bonbonos doboz. Vidéki vagyok és görög katolikus, nem ismerem ki magam, melyik-melyik. Szigorú, sovány pap beszélt, haragosan és kíméletlenül. Nem békességről, túrésről, jámborságról, hanem éhségről, aluszékony kisgyerekekről, akiket hajnalban megnéz az anyjuk, hogy lélegeznek-e még. — Aztán dühösen rám meredt — egy oszlop mögött ültem — és oda kiáltott: „Ne hidd, hogy Isten csak bajjal, keserűséggel képes próbára tenni, megmérhet jóléttel, szerencsével, meg nem érdemelt sütkérezéssel is. Figyeli, mennyit törsz le nagy szelet kenyeredből, melyet látszólag véletlenül kaptál, nézi: észreveszed-e, hogy az árnyékban is kuporognak emberek, melletted vagy a túlsó féltéken. Látja és egyszer majd megkérdezi!”

— Kemény beszéd volt, fájó, szokatlan, elviselhetetlenül kemény beszéd!

— Amikor vége volt, sok pénzt adtam, azt hiszem, szokatlanul sokat, mert egy sovány, feketeruhás hölgy a tálca mögül tanácstalanul megkérdezte: „Nem téved kérem?”

— „De, tévedtem, sokszor tévedtem” — mondtam zavartan. A csipkegalléros, feketeruhás nő mosolygott és nem nézett utánam.

— Tudja, nagytiszteletű úr, az ember valahogy csak a kiáltásokra emlékszik vissza. Arra, amikor féltő szeretettel rákiáltanak. — Hétéves koromban fel akartam szedni egy motoros elszállt taplósapkáját, és a járdáról rám ordítottak: „Vigyázz, mögötted a másik!” — alig tudtam félreugrani. A simogatáshoz idő, ismeretség kell, jól is esik, de kevés becézésre tudunk visszaemlékezni. A kiáltás akkor harsan fel, ha már nincs idő, az odakiáltók sokszor ismeretlenek, összerezzenünk, de mert megmentett, a kiáltás később is a fülünkben cseng.

— Ilyen volt ez is: ez a kemény beszéd. — Váratlan, ismeretlenül is reám kiáltó, megmentő és feledhetetlen. Éjszakánként villanyt gyújtottam,

(Folytatás a 8. oldalon)

SECOND CLASS PUBLICATION.
POSTMASTER: DO NOT FORWARD
SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR (USPS 178560)
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102

Túrmezei Erzsébet:

Várjuk Szentlelkedet!

Az ünnep utolsó nagy napján felállt Jézus, és így kiáltott: „Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék. Aki hisz énbenem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek.” Ezt pedig a Szentlélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni, mert még nem adatott a Lélek, mivel Jézus még nem dicsőült meg. (János 7:37-39.)

Vízhiány... fertőzött vizek.
Jó az évezredes csodáról énekelni,
amikor megitatni a szomjasakat
kősziklából forrás fakadt...
s mai csodákra várni.

Élő Jézus, legyen, ahogy ígérted!
Ejtsenek ámulatba minden népet
a vizek új csodái!

Ha aki szomjazik, hozzád siet,
Te ma is adsz neki élő vizet.
S ha hisz Tebened,
lelkébe árasztod Lelked, és belsejéből
élő víz folyamai ömlenek.
A sivatagban források fakadnak,
s amerre az élő víz buzog, árad,
oázis támad
mindenütt, szerte a Földön.

Add Lelkedet, hogy áradjon, ömöljön,
élessze fel az elepedteket,
halálra váltakat!
Áradjon az irgalom szeretet,
amerre szerte a világon
ezer meg ezer új forrás fakad!

Várjuk a vizek új csodáit.
Várjuk Szentlelkedet!

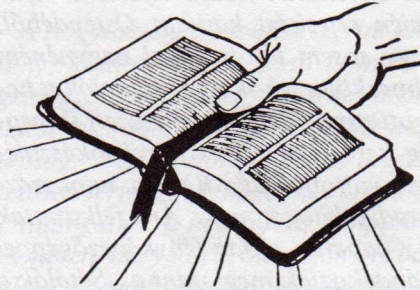
IMÁDKOZZUNK

Köszönjük Szentlélek Isten, hogy ma is Jézushoz vezetsz minket, hogy nála élő vízre leljen szomjas lelkünk. Köszönjük bűneink bocsánatát, a békességet és az üdvösséget, mit Jézusnál kaptunk. Használj fel bennünket is eszközeidül. Ámen.

ÉVI 6 DOLLÁR

az Erős Vár előfizetési díja. Kanadában és egyéb külföldön évi 8 US dollár, vagy 10 kanadai dollár.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1989. MÁJUS HÓ

1. 1Kir 3:5-15 — Csel 2:1-13
2. Mt 6:5-15 — Csel 2:14-28
3. Jn 17:20-26 — Csel 2:29-36
4. Mennybemenetel. Lk 24:44-53 — Zsolt 47
5. Jel 1:4-8 — Csel 2:37-41
6. Jel 4:1-11 — Csel 2:42-47

HÚSVÉT U. 7. VAS. — MÁJ. 7.

Heti ige: Jn 12:32

7. Jel 22:12-17, 20 — Jn 17:20-26
8. Jn 14:15-19 — Csel 3:1-10
9. Mt 10:16-20 — Csel 3:11-16
10. 1Kor 2:12-16 — Csel 3:17-26
11. Jn 7:37-39 — Csel 4:1-12
12. Ez 11:14-20 — Csel 4:13-22
13. Ézs 41:17-20 — Csel 4:23-31

KEMÉNY BESZÉD

(Folytatás a 7. oldalról)

töprengtem a titkon szerencsével is próbára tevő Isten találékonyságán.

— Rádöbentem, hogy olyan lettem, mint a horpadt víztartály az alélt kert végén. Vajjon szerencséje van, amiért épp belé gyűlt az a sok víz? Vár rá a tikkadó kert, ha tovább adja, minden megéled körülötte, ha önmagába zárja: vize megposhad, lárvák rothadnak benne...

Az óriás váratlanul, a házigazda szeme láttára, mégis valahogy észrevétlenül távozott. Amikor a nagytiszteletű kezdődő, tompa fejfájással visszavert az irodába, a szalonszék széthullva hevert a padlón, egyik elnyűtt rugóját a sarokban találta meg.

Turchányi Sándor

(Ev. Naptár)

A fenti elbeszélés írója jelenleg a torontói Egyesült Egyház lelkésze, továbbá az ottani Magyar Ág. Hitv. Ev. Egyház beszolgáló lelkésze.

Nem tudom, Isten hova vezet, de ismerem Őt, aki vezet — és ez elég nekem.

PÜNKÖSD — MÁJ. 14.

Heti ige: Zak 4:6

14. Pümkösdv. Csel 2:1-21 — Jn 15:26-16:11
15. Pümkösdh. 1Kor 12:4-11 — Mt 16:13-19
16. Ez 36:22a, 23-28 — Zsid 1:1-3
17. 1Sám 3:1-14 — Zsid 1:4-14
18. Ef 4:11-16 — Zsid 2:1-9
19. Gal 3:1-5 — Zsid 2:10-18
20. Zak 4:1-14 — Zsid 3:1-6

PÜNK. U. 1. VAS. — MÁJ. 21.

Heti ige: Ézs 6:3

21. Szentháromság. Rm 5:1-5 — Jn 16:12-15
22. Ézs 6:1-13 — Zsid 3:7-19
23. 2Kor 13:11-13 — Zsid 4:1-13
24. Ef 4:1-6 — Zsid 4:14-5:10
25. Ézs 44:21-23 — Zsid 5:11-6:8
26. Ef 1:3-14 — Zsid 6:9-20
27. 1Tim 3:16 — Zsid 7:1-10

PÜNK. U. 2. VAS. — MÁJ. 28.

Heti ige: Lk 10:16

28. Gal 1:1-10 — Lk 7:1-10
29. 2Tim 3:14-17 — Zsid 7:11-22
30. Jón 1:1-16 — Zsid 7:23-28
31. Jón 2:1-11 — Zsid 8:1-13

1989. JÚNIUS HÓ

1. Mt 9:35-10:7 — Zsid 9:1-10
2. Jer 15:10, 15-21 — Zsid 9:11-15
3. Préd 12:1-8 — Zsid 9:16-28

PÜNK. U. 3. VAS. — JÚN. 4.

Heti ige: Mt 11:28

4. Gal 1:11-24 — Lk 7:11-17
5. Préd 4:17-5:6 — Zsid 10:1-18
6. Mt 10:7-15 — Zsid 10:19-25
7. 1Kor 14:1-3, 20-25 — Zsid 10:26-31
8. 1Kor 9:16-23 — Zsid 10:32-39
9. Jón 3:1-10 — Zsid 11:1-7
10. Jer 3:14-17 — Zsid 11:8-22

PÜNK. U. 4. VAS. — JÚN. 11.

Heti ige: Lk 19:10

11. Gal 2:11-21 — Lk 7:36-50
12. Mk 2:13-17 — Zsid 11:23-31
13. Bír 10:6-16 — Zsid 11:32-40
14. 2Móz 25:17-22 — Zsid 12:1-11
15. 2Móz 32:30-34 — Zsid 12:12-17
16. Jón 3:10-4:11 — Zsid 12:18-24
17. Jn 6:37-40 — Zsid 12:25-29

PÜNK. U. 5. VAS. — JÚN. 18.

Heti ige: Gal 6:2

18. Gal 3:23-29 — Lk 9:18-24
19. Jn 8:3-11 — Zsid 13:1-14
20. 2Kor 2:5-11 — Zsid 13:15-25
21. Jk 3:13-18 — Csel 4:32-37
22. 1Kor 11:20-32 — Csel 5:1-11
23. Rm 15:1-7 — Csel 5:12-33
24. Mt 11:11-15 — Csel 5:34-42

PÜNK. U. 6. VAS. — JÚN. 25.

Heti ige: Ef 2:8

25. Gal 5:1, 13-25 — Lk 9:51-62
26. Ez 2:3-8a — Csel 6:1-7
27. Rm 13:8-10 — Csel 6:8-15
28. 2Kor 8:10-15 — Csel 7:1-16
29. 1Kir 19:19-21 — Csel 7:17-29
30. Jn 1:35-42 — Csel 7:30-43